

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1072

30.9.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Sammenstøt i rundkjøring med to felt – bal. § 8 – trafikkreglene § 7.

Det oppsto sammenstøt mellom sikrede og motpartens kjøretøy i en tofelts rundkjøring. Partene hadde motstridende forklaringer om hendelsesforløpet. Sikrede anførte at motparten, som lå i venstre kjørefelt, skiftet til høyre kjørefelt i forbindelse med utkjøringen og dermed krysset hans kjørefelt. Motparten og foretaket anførte at sikrede hadde brutt vikeplikten ved innkjøring i rundkjøringen. Foretaket la derfor til grunn at sikrede var fullt ansvarlig for sammenstøtet etter trafikkreglene § 7 nr. 1. Sikrede fastholdt at motparten var ansvarlig, og viste bl.a. til skadebildet som støtte for at sammenstøtet skyldtes motpartens feltskifte. Nemnda kom til at foretakets ansvarserkjennelse var korrekt, og viste til at sikredes bil hadde vikeplikt for motparten som var etablert i rundkjøringen, og at sikrede dermed hadde kjørt i strid med trafikkreglene § 7 nr. 1.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsfordeling etter sammenstøt mellom to kjøretøy i rundkjøring.

Det oppsto et sammenstøt mellom sikrede og motpartens bil i en tofelts rundkjøring. Motpartens bil var etablert i venstre kjørefelt ved innkjøringen til rundkjøringen, mens sikredes bil kjørte inn fra neste veiarm i høyre kjørefelt. Sammenstøtet oppsto i forbindelse med motpartens utkjøring fra rundkjøringen.

Sikrede hadde forsikring i Gjensidige Forsikring ASA (heretter «foretaket»), mens motparten var forsikret i Tryg Forsikring NUF.

Sikrede anførte at uhellet skyldtes at motparten foretok et feltskifte i rundkjøringen uten å overholde vikeplikten. I nettskademeldingen forklarte sikrede:

Jeg kom fra [F] og skulle videre mot [O]. Jeg la meg korrekt i ytre felt inn i rundkjøringen. Motparten kom fra [tunellen] og lå i venstre/indre felt som normalt brukes for å fortsette rundt rundkjøringen. Han skulle ut andre avkjørsel og svingte plutselig fra indre til ytre felt for å ta av mot ... sentrum. På denne måten krysset han mitt kjørefelt. Jeg holdt jevn fart i riktig felt og hadde ingen mulighet til å forutse eller unngå manøveren. Kollisjonen skjedde da min venstre front traff hans høyre bakhjørne. Skadebildet viser at han skiftet felt inn foran meg uten å ta hensyn til vikeplikt ved feltbytte og utkjøring jf. trafikkreglene § 8. Motpartens feilaktige feltskifte er årsaken til kollisjonen.

Motparten mente på sin side at sikrede hadde brutt vikeplikten ved innkjøring i rundkjøringen. I nettskademeldingen forklarte motparten:

Kjørte inn i rundkjøring med 2 felt, fra brua og inne mot ... sentrum. Skulle kjøre inn i andre avkjørsel og fikk en bil i siden som kom fra første avkjørsel.

Foretaket la til grunn at ansvaret for sammenstøtet i sin helhet lå hos sikrede. Det ble vist til at sikrede hadde brutt trafikkreglene § 7 nr. 1, som fastsetter at den som har vikeplikt, ikke må hindre eller forstyrre trafikanten det skal vikes for, og at vikeplikten skal overholdes ved at farten settes ned, eller at det stanses ved behov.

Sikrede brakte saken mot eget foretak inn for Finansklagenemnda.

Sikrede anfører i det vesentlige at motparten må ilegges fullt ansvar for sammenstøtet. På kollisjonstidspunktet var sikrede etablert i rundkjøringen, og sammenstøtet oppsto først da motparten ved utkjøring beveget seg fra indre til ytre felt og krysset hans kjørefelt. Dette utgjør et brudd på vikeplikten etter trafikkreglene § 8. Til støtte for sikredes forklaring vises det til skadebilde som dokumenterer skade i venstre front på sikredes bil og bakre side på motpartens bil.

Foretaket anfører i det vesentlige at ansvaret for sammenstøtet må legges på sikredes bil som følge av brudd på trafikkreglene § 7 nr. 1 om vikeplikt ved innkjøring i rundkjøring. Det vises til at vikeplikten først opphører når kjøretøyet har passert en tenkt midtlinje i neste veiarm, jf. bl.a. FinKN 2021-883, og at partenes skisser etter foretakets vurdering viser at sikredes bil fortsatt befant seg i vikepliktssonen da sammenstøtet inntraff. Foretaket anfører videre at det ikke foreligger opplysninger som sannsynliggjør at sammenstøtet skyldes andre forhold enn brudd på vikeplikten.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Ansvarsfordeling i bilkollisjonssaker reguleres av bilansvarsloven (bal).

Spørsmålet er om foretakets ansvarserkjennelse er i tråd med bal. § 8.

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

I henhold til alminnelige bevisregler har kravstiller bevisbyrden for sitt krav. Det betyr at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom eller overtrådt trafikkreglene for å kunne få dekket skaden av motpartens forsikringsforetak. Dersom ingen av partene klarer å sannsynliggjøre et grunnlag for ansvar hos motparten, gjelder hovedregelen om at partene må bære egen skade.

I foreliggende sak legger vi til grunn at den aktuelle rundkjøringen er skiltet med vikepliktskilt 202. Av skiltforskriften § 6 fremgår:

Skiltet angir at kjørende har vikeplikt for kjørende trafikk i begge retninger på kryssende veg.

Dette innebærer at den som er i ferd med å kjøre inn i en rundkjøring har vikeplikt for andre kjøretøy som allerede befinner seg i anlegget slik at rundkjøringen utgjør en forkjørssone, jf. bl.a. **FinKN 2019-822**. Vikeplikten markeres i tillegg med vikelinje som etter skiltforskriften § 22 B angir det sted hvor vikeplikten inntreffer.

Det fremgår videre av trafikkreglene § 7 nr. 1, første pkt.:

Trafikant som det skal vikes for, må ikke hindres eller forstyrres. Den som har vikeplikt, skal tydelig vise dette ved i god tid å sette ned farten eller stanse.

Vikeplikten ved innkjøring i rundkjøring opphører når kjøretøyet er etablert i rundkjøringen. Dette skjer etter sikker praksis når kjøretøyet har tilbakelagt 20 meter distanse (4-5 billengder) fra vikelinjen og/eller har passert en tenkt midtlinje i neste veiarm (til høyre) med fronten idet kollisjonen oppstår, jf. bl.a. FinKN 2021-883.

Spørsmålet blir om ditt kjøretøy hadde kjørt såpass langt gjennom rundkjøringen at vikeplikt ved innkjøring var tilbakelagt.

Det er ikke utarbeidet noen felles skademelding, men partene synes i det vesentlige å være enig i hendelsesforløpet. Motparten forklarte at han kjørte inn i en tofelts rundkjøring fra broen mot sentrum. Da han skulle ta andre avkjørsel, fikk han din bil i siden. Din bil kom ifølge motparten fra første avkjørsel.

Du forklarer at din bil lå korrekt i ytre felt inn i rundkjøringen, mens motparten kom fra tunnelen og lå i venstre/indre felt, som normalt benyttes for videre kjøring rundt rundkjøringen. Da motparten skulle ta andre avkjørsel mot sentrum, foretok bilen et plutselig feltskifte fra indre til ytre felt og krysset dermed ditt kjørefelt. Du holdt jevn fart og ikke hadde mulighet til å forutse eller unngå manøveren. Sammenstøtet oppsto da venstre front på din bil traff høyre bakhjørne på motpartens bil.

Partene har fremlagt hver sin skisse av hendelsesforløpet. Av skissene fremgår det at begge har markert motpartens bil som etablert i innerste felt ved innkjøring i rundkjøringen, og at bilen fortsatte rett frem gjennom rundkjøringen. Din bil er i begge skissene angitt ved innkjøring fra neste veiarm i forhold til motpartens innkjøring, og plassert i ytterste felt. Ifølge din skisse skulle bilen kjøre gjennom hele rundkjøringen.

Følgelig er partenes forklaringer og skisser i det vesentlige samstemmende når det gjelder hvor sammenstøtet inntraff, herunder at motpartens kjøretøy var etablert i rundkjøringen, mens din bil ennå ikke hadde passert en tenkt midtlinje i neste veiarm til høyre med fronten da kollisjonen oppsto. I samsvar med nemndspraksis tilsier dette at din bil ikke hadde kommet så langt gjennom rundkjøringen at vikeplikten ved innkjøring var tilbaketrukket. Dette tilsier at din bil hadde vikeplikt for motparten som var etablert i rundkjøringen, og at du dermed har kjørt i strid med trafikkreglene § 7 nr. 1.

Følgelig foreligger det ansvarsgrunnlag for din bil etter bal. § 8 første ledd bokstav c.

Spørsmålet blir dermed om det er tilstrekkelig sannsynliggjort at motparten har brutt noen trafikkregler eller opptrådt uaktsomt slik at hun må ilegges ansvar etter bal. § 8 annet ledd.

Du har anført at motparten ikke overholdt vikepliktsreglene ved å foreta feltskifte i rundkjøringen, og at han derfor må holdes ansvarlig for sammenstøtet.

Sekretariatet gjør oppmerksom på at trafikkreglene ikke inneholder særskilte bestemmelser for kjøring i rundkjøringer. Nemnda har imidlertid i nyere praksis lagt til grunn at hvilke regler som kommer til anvendelse ved kjøring i rundkjøring, beror på hvordan rundkjøringen er skiltet.

Det kan vises til **FinKN 2025-1223**, hvor det oppstod sammenstøt mellom klagers buss og motpartens bil i en rundkjøring med to kjørefelt. Nemnda kom der til at klager måtte bære ansvaret for sammenstøtet og viste til at bussen ved å benytte feil kjørefelt for å svinge til venstre i rundkjøringen, hadde brutt det angitte kjøremønsteret som øvrige trafikanter hadde innrettet seg etter. Fra avgjørelsen hitsettes:

Trafikkreglene har ingen særlig regulering av kjøring i rundkjøring. Det er omtvistet om skifte fra indre til ytre kjørefelt i en rundkjøring skal regnes som feltskifte som reguleres av trafikkreglenes § 8, jf. RG-2003-1129 og flertallet i FinKN 2015-332, eller om rundkjøring skal regnes som trafikkryss og reguleres av plasseringsreglene i trafikkreglenes § 6 nr. 1, jf. mindretallet i FinKN 2015-332 med henvisning til Rt. 1953 s. 347 og Statens vegvesens håndbok nr. 060 om plassering i rundkjøringer, og dessuten en enstemmig nemnd i FinKN 2025-632.

Nemnda mener valget av regelsett avhenger av hvordan rundkjøringen er skiltet. Hvis det før rundkjøringen er skilt som viser hvilken kjøreretning eller reisemål kjørefeltene er beregnet for, jf. skilteforskriften § 16, mener nemnda saken må løses etter reglene om veikryss og plasseringsreglene i trafikkreglenes § 6 nr. 1, jf. referansene nevnt i forrige avsnitt. Den aktuelle rundkjøringen – som er firearmet – har for hver inn- og utkjøring to kjørefelt. Alle feltene før innkjøringene har skilt som viser hvilken kjøreretning eller reisemål kjørefeltene er beregnet for, jf. skilteforskriften § 16. Motparten, som i dette tilfellet skulle mot K, lå korrekt plassert i venstre fil inn i rundkjøringen, gjennom den og for planlagt utkjøring. Klager lå derimot feilplassert i rundkjøringen da hans fil var merket som utkjøring rett frem (og til høyre). Ved å benytte feil fil for å svinge til venstre i rundkjøringen brøt klager det angitte kjøremønsteret som øvrige bilister, inkludert motparten, hadde innrettet seg etter. Nemnda mener da klager hadde vikeplikt for motparten, og at klager således må bære fullt ansvar for sammenstøtet.

I foreliggende sak er rundkjøringen skiltet/merket med tydelige retningspiler i veibanen. Ved motpartens innkjøring angir retningspilene at kjøretøy som skal til høyre må ligge i høyre felt, mens bilen som skal rett frem eller kjøre ¾ av rundkjøringen må ligge i venstre felt. Det er følgelig ubestridt at klagers kjøretøy var korrekt plassert i venstre kjørefelt ved innkjøring i rundkjøringen, all tid den skulle rett gjennom anlegget.

På denne bakgrunn må sekretariatet derfor legge til grunn at motparten har overholdt trafikkreglenes § 6 nr. 1, med den følge at det ikke foreligger ansvarsgrunnlag for motpartens bil etter bal. § 8 første ledd bokstav c.

Avslutningsvis gjør sekretariatet oppmerksom på at et eventuelt ansvar for motparten, i utgangspunktet må påklages overfor motpartens forsikringsforetak. Ditt eget foretak har ikke anledning til å påtvinge motparten eller dens forsikringsforetak en ansvarserkjennelse og heller ingen plikt til å bistå sikrede med å forfølge et slikt krav og eventuelt forskuttere utbetaling fra motpartens foretak. Dette er bl.a. slått fast i nemndsavgjørelse **2017-374** og **2021-1009**.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er foretakets ansvarserkjennelse er i tråd med bal. § 8.

Nemnda slutter seg til sekretariatets vurdering.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).